

MALMENBLADET NR 1-2023

Nytt skolflygplan, SK40

Under en ceremoni på Malmen i Linköping tog flygvapenchefen emot det nya skolflygplanet SK 40. Planet kommer användas för att grundutbilda pilotelever på Flygskolan.

Försvarets materielverk överlämnade de tre första av totalt tio beställda skolflygplan av typen GROB G120TP, i Flygvapnet benämnt SK 40.

Foto: Louise Levin/Försvarmakten

Medlemsblad för Kungl Östgöta Flygflottiljs Kamratförening

Flygets Hus, Lägergatan 11

586 63 LINKÖPING

BG: 336-3181

www.f3kamratforening.se

info@f3kamratforening.se

MALMENBLADET

Informationstidning för F3 Kamratförening/
Kungl Östgöta Flygflottiljs Kamratförening.

Tidningen utkommer normalt med 2 nummer / år,
i maj och november, och skickas ut till alla med-
lemmar i föreningen samt till Flygvapnets övriga
kamratföreningar och vissa andra intresseorga-
nisationer

Ansvarig utgivare: Ingvar Jäderlind
ingvarjd@gmail.com
072-3232129

Redaktör, webbansv: Sture Axelsson
sobaxe@gmail.com
070-5882166

Kassör, medlemsreg: Bernt Samuelsson
berndt.samuelsson@telia.com
0730-961487

Adressändring.

Ändrad adress, E-postadress meddelas till Kas-
sören.

Bidrag till Malmenbladet

Bidrag från läsekretsen, både text och bild, mot-
tages med tacksamhet. Allt som berör F3, Mal-
men, flyg i allmänhet, historier, skrönor, sanna
såväl som bara troliga är välkomna.

Artikelförfattarens åsikter speglar inte alltid före-
ningens uppfattning.

Bilders ursprung bör om möjligt anges.

Artikelinnehåll får återges med angivande av
källa.

Tryckeri: Adall Grafiska AB, Linköping

Omslaget: Nytt skolflygplan, SK40

Innehåll detta nummer:

Medl avg, div info	sid 2
Ordföranden har ordet	sid 3
Styrelsens årsberättelse	sid 4-5
Årsmötet 2023	sid 6-7
Sommarresa	sid 8
Studiebesök	sid 9
Kommande möten	sid 10
Lillejul 2022	sid 11-12
Årtmiddag våren 2023	sid 13
Info HKflj	sid 14
Flygskolan	sid 15
GlobalEye	sid 16
KPL-bil	sid 18-19
Kaffemusens härjningar	sid 20

Betalning.

Vid våra sammankomster vill vi påminna om att vi
inte kan ta emot kortbetalning. Kontant eller Swish
är det som gäller! Swishnummer: 076-1489514

E-post.

Ni som har E-post, töm er brevlåda. I samband
med utskick får vi ofta meddelande om att E-pos-
ten ej kan levereras p g a full brevlåda

Planerade resor

1 juni 2023 planeras en resa till bl a Pers meka-
niska Kabinett i Svalsjö och Torpön.
Mer info i tidningen.

Studiebesök

Planeras den 14 september till Flygvapenmuse-
ets förrådshangar

Flygvapenmuseum

Flygvapenmuseum är nu öppet för besökare
utan restriktioner. En del av museet är dock fort-
farande stängt men öppnar en helt ny utställning
i hall 1 och 2 den 17 juni 2023.

Närmare info www.flygvapenmuseum.se

Östergötlands Flyghistoriska Sällskap, ÖFS.

Filmkvällarna i Flygets Hus ligger just nu på is i
väntan på ny ansvarig för filmvisningarna

Kolla på: www.ofsflyg.se

Idéer.

Du som har förslag på lämpliga mål för utflykter
och studiebesök, hör av er till någon i styrelsen.
Samma sak om du har förslag på föredragshål-
lare.

I detta fantastiska Flygets Hus håller vi till.
Foto: S Axelsson

Redaktörens funderingar

Jag har ju vid flera tillfällen försökt få medlemmar att dela med sig av sina historier så vi kan fylla tidningen med något meningsfull och kanske intressant för läsarna. Det verkar som jag talar för döva öron, för det är väldigt tyst. OK, Anita Hedman och Gillis Sjöo har ställt upp med material men det måste finnas oändligt med historier som borde berättas.

Jag får väl göra som gamla präster (och kanske även moderna), leta reda på gamla predikningar/artiklar och köra dem i repris.

Till detta nummer har jag i alla fall lyckats med konststycket att skrapa ihop text och bilder till 20 sidor. Det måste ju inte vara just 20 sidor men antalet måste vara jämnt delbart med 4 annars blir det blanksidor.

Jag ser fram emot invigningen av de nya utställningarna i hall 1 och 2 på Flygvapenmuseet.

Foto: S Axelsson

Trevlig sommar!

Red/ Sture Axelsson

Ordförande har ordet

Malmen våren 2023

Det nya året är redan inne på sin fjärde månad. Både jul- och nyårsklockor känns avlägsna. Vårvädret med ömsom snö och minusgrader varvas med regn, solsken och plusgrader, Men det känns att våren är på väg. Det är nu allt skall ske, både stora och små saker skall genomföras som planerats!

Styrelsen arbetar för fullt med att planera aktiviteter som skall genomföras under året med resor, studiebesök och föredrag.

Vi kommer vid årsmöte, ärtmiddagar och "Lille-Jul" inte att ha någon föredragshållare.

I stället tänker vi prova möten med enbart föredragshållare och med en enklare förtäring, vår och höst. Mer information via E-post och på vår hemsida.1

Nu ser vi framåt med nya spännande föredrag. Styrelsen tar gärna emot förslag på föredragshållare.

Chefen för Helikopterflottiljen Mats Antonsson var närvarande vid vår torsdagsträff och informerade om Försvarmakten och helikopterflottiljens verksamhet. Ett mycket uppskattat föredrag.

Under året kommer helikopterflottiljen stå som värd för flygvapnets flygdag den 26 augusti på Malmen.

Vi kommer att delta i flygdagen med information om föreningens verksamhet. Vi har tecknat en ny 2 års överenskommelse med helikopterflottiljen för åren 2023 och 2024 angående traditionsvård.

Den 14 maj håller ÖFS Flygets Hus öppet för allmänheten för information om sin verksamhet. Vi, tillsammans med övriga föreningar i Flygets Hus, deltar och informerar om våra resp verksamheter

Vad händer på Malmen, på vår gamla arbetsplats.

3 av 10 beställda nya skolflygplan har kommit till flygskolan. Det nya skolflygplanet ersätter SK 60 i flygutbildningen. Flygplanet har beteckningen SK 40 och är ett tvåsitsigt turbopropflygplan med autopilot, ett så kallat Basic Trainer Aircraft. Föregångaren SK 60 har varit i aktiv tjänst i Flygvapnet sedan 1967.

Se separat artikel.

Inom Försvarmakten pågår en ny utredning var de nya radarspanings- och ledningsflygplanen GlobalEye AEW & C, tillverkade av SAAB och anpassade för svenska försvarsuppgifter och internationell samverkan. Flygplanen får beteckningen S 106.

Vi hoppas att flygplanen placeras på Malmen där den samlade kunskaper och kompetensen finns inom flygvapnet när det gäller radarspaning.

Se även artikel i detta Malmenblad.

Till sist vill jag önska er alla en fortsatt skön vår och solig sommar framöver.

Läs mer på föreningens Webbsida där kommande aktiviteter finns redovisade.

Foto: S Axelsson

Ordföranden

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2022

Styrelsen 1/1 - 31/12 2022

Ingvar Jäderlind	Ordförande
Hans Bertil Karlsson	Vice ordförande
Sture Axelsson	Sekreterare
Berndt Samuelsson	Kassör
Hans Mårtensson	Ledamot
Ronny Perfect	Ledamot
Stig-Olof Carlsson	Ledamot
Krister Engström	Suppleant
Leif Klaar	Suppleant

Revisorer:

Bo Agnegård och Christina Huitfeldt

Valberedning:

Jan Björkman och Christer Sporre

Webbansvarig och Red Malmenbladet:

Sture Axelsson

Styrelsemöten och årsmöte

Styrelsen har under året haft **11** protokollförda sammanträden.

Årsmötet genomfördes i närvaro av 50 medlemmar.

Verksamhet

Planerade verksamheter med Torsdagsträffar med föredrag har genomförts.

Traditionsenlig "Lillejul" har genomförts i vanlig ordning med 60 medlemmar.

Överenskommelse har tecknats med Helikopterflottiljen angående ekonomiskt stöd till föreningens verksamhet och vårt åtagande till Helikopterflottiljen för perioden 2023 och 2024.

Resor och Studiebesök

Vårresa till Stjärnsunds Slott och Askersund har genomförts med 40 medlemmar.

Studiebesök vid F13 flygmuseum med 30 medlemmar har genomförts.

Representation

Ordf. vice ordf. och Oskar Söderqvist deltog i mottagningen av svensk fana som

överlämnades av Landshövdingen vid en ceremoni på Linköpings slott 6 juni.

Ordf, vice ordf, Stig Olof och Catarina Carlsson deltog i firandet av FN dagen 24 okt.

Ordf. och Sture Axelsson samt Oskar Söderqvist har deltagit i C Hkpflj. information angående Försvarens och helikopterflottiljens verksamhet.

Ordf. ingår som representant i Flygvapnets samverkansgrupp för kamrat-föreningarna.

Samverkan

Har inte kunnat genomföras under året med övriga kamratföreningar i Linköpings Garnison i gemensamma kamratföreningsfrågor.

Ekonomi

Kamratföreningens ekonomi är god, med det ekonomiska stöd vi dels erhåller genom vår överenskommelse med Helikopterflottiljen och Linköpings kommuns äldrenämnd.

Investeringar

Licenssystemsavgifter för vår websida på internet.

Malmenbladet

Malmenbladet, som är kamratföreningens officiella medlemsinformation, har skickats ut två gånger under verksamhetsåret.

Malmenbladet finns även som digital utgåva på vår hemsida.

Utöver Malmenbladet har även E-post och brev med aktuell information skickats ut till medlemmar, som anmält sin E-postadress.

Hemsidan

Föreningens hemsida på Internet:

www.f3kamratforening.se innehåller aktuell information om kommande aktiviteter och vår målsättning är att hålla hemsidan så aktuell som möjlig.

Slutord

Vi hoppas under 2023 kunna genomföra vår verksamhet som styrelsen planerat med bl.a. med resor och studiebesök.

Styrelsen vill tacka alla medlemmar runt om i vårt avlånga land för det stora intresse och stöd ni visat vår kamratförening.

Ett stort tack till Helikopterflottiljen och Linköpings kommuns Äldrenämnd för allt stöd vi har erhållit under året för att kunna genomföra vår verksamhet.

Ingvar Jäderlind	Hans Bertil Karlsson
Leif Klaar	Berndt Samuelsson
Krister Engström	Hans Mårtensson
Ronny Perfect	Sture Axelsson
Stig Olof Carlsson	

Ordföranden

Kalle Bäck höll ett uppskattat föredrag under en torsdagsträff 2022

LÄNKAR SOM BRUSTIT KAMRATER SOM LÄMNAT OSS

FRID ÖVER MINNET

*Hem går flykten över kända byar
- skymtar hembyns kyrka r'en
Över bygden dela lätta skyar
ömsom skugga – solens sken*

*Hit vill jag en gång få återvända
längs min skolväg som jag ser
när min levnads dag nått sin ända
här bland minnen bäddas ner*

Ferdinand Cornelius

Hans	Bjärehed
Sigvard	Emilsson
Rolf	Hällöv
Sven-Ove	Gustafsson
Carsten	Aronsson
Jan	Rosmark
Stellan	Andersson
Hans	Hagman

Årsmötet 2023

Årsmötet hade lockat 42 anmälningar och trots det vackra sommarvädret ute så kom alla utom en, som blivit sjuk i sista stund. De första hängde på låset redan klockan 15.00 för att hinna mingla lite innan mötet började kl 17.00.

Den formella delen av mötet inleddes med att ordföranden, Ingvar Jäderlind, hälsade välkommen och parentation hölls över nedanstående 12 medlemmar, som avlidit sedan förra årsmötet.

Britt	Perfect
Bertil	Eriksson
Arne	Göransson
Bernt	Holmquist
Hans	Bjärehed
Sigvard	Emilsson
Rolf	Hällöv
Sven-Ove	Gustafsson
Carsten	Aronsson
Jan	Rosmark
Stellan	Andersson
Hans	Hagman

Eftersom kassören inte hade möjlighet att delta föredrog Sture kort för den ekonomiska situationen för föreningen. Ekonomin är god trots att senaste året gått med en mindre förlust. Han redogjorde också för budgeten för 2023, som tillika pekar på en mindre förlust. Förlusterna beror till största delen på att resor och sammankomster, framför allt Lillejul, subventioneras kraftigt av föreningen.

Punkterna klubbades snabbt igenom och medlemsavgiften för 2024 fastställdes till oförändrade 100:-/medlem. En fråga ställdes om det inte var läge att höja avgiften när vi visar röda resultatsiffror. Ordföranden svarade att med den stabila ekonomi som föreningen nu har finns ingen anledning att höja avgiften.

Tyvärr minskar medlemsantalet och är nu nere i 166 st med en medelålder av 77,8 år!

Efter att revisorerna avgivit sin rapport och styrelsen beviljats ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2022 avslutade ordföranden mötet och tackade för visat intresse.

Årsmötet valde ledamöter till styrelsen helt enligt valberedningens förslag (och lika med året innan.)

I ett försök att föryngra och få kontinuitet i styrelsen invaldes en adjungerad medlem.

Ordförande	Ingvar Jäderlind	Omval 1 år
Ledamot	Hans Bertil Karlsson	Omval 2 år
Ledamot	Bernt Samuelsson	Omval 2 år
Ledamot	Sture Axelsson	Omval 2 år
Ledamot	Hans Mårtensson	(1 år kvar)
Ledamot	Ronny Perfect	(1 år kvar)
Ledamot	Stig Olov Carlsson	(1 år kvar)
Suppleant	Krister Engström	Omval 1 år
Suppleant	Leif Klaar	Omval 1 år
Adjungerad	Per Glännfjord	

Revisor	Bo Agnegård	Omval 1 år
Revisor	Christina Huitfeldt	Omval 1 år
Revisor-suppleant	Ove Svensson	Omval 1 år

Valberedning Jan Björkman Årsmötet 2024
Valberedning Christer Sporre Årsmötet 2024

Därefter blev det mat, enligt följande meny::

Förrätt: *Lantpaté på mörkt bröd*

Huvudrätt: *Kall inkokt lax med dill och romsås, kokt potatis.*

Dessert: *Jordgubbsparfait med frukt och grädde
Kaffe och kaka*

Allt väl tilltaget och mycket välsmakande. Ni som inte var där gick miste om något! Som alltid är det Anita och Hans Mårtensson som komponerar menyn, står för en del av maten och samordnar kontakt och logistik med restaurang Husman, som står för huvuddelen av maten. Stort tack till dem och även till styrelsen och deras

resp damer som fixar dekoration, dukning, avdukning och inte minst disk efteråt.

Överste diskmästare Leif Klaar biträdd av HB.

Årsmötet 2023

Den valda styrelsen: Fr v Bernt Samuelsson (infälld), Sture Axelsson, H-B Karlsson, Ronny Perfekt, Ingvar Jäderlind, Krister Engström Leif Klaar, Hans Mårtensson, Stig-Olov Carlsson och sittande Per Glännfjord (adjungerad)

Glad fotoaraf: Jan Biörkman (nere i hörnet)

Mat och prat

Text o bild: Sture Axelsson

Urkon. Legend om Sommen.

Sommen, i storleksordning är 20:e i Sverige. Ligger i gränslandet Östergötland – Småland. Den omges av fem kommuner och åtta socknar. Fiskrik sjö, ett 20-tal arter där den mest berömda är Sommarödingen.

Legenden om hur sjön skapades en gång i tiden, nämligen av den gamla kon, Sommakoa, som fick ett vansinnesutbrott och sparkade upp ett hål som kom att vattenfyllas.

Som straff blev Urkon instängd i en grotta av trollkarlen Some, på en bädd av stenkol och en djurfäll.

Varje Julafton får hon äta ett hår av fällen – och när fällen var slut skulle hon bryta sig ut och förstöra hela världen.

Urkon finns på Naturrum på Torpön.

Ovanstående kan tjäna som en påminnelse om årets sommarresa där vi kan hälsa på Sommakoa.

Sommakoa på Torpön

Inbjudan till "Sommarutflykt"

Torsdagen den 1 juni 2023

Medlemmar i F:3 Kamratförening och övriga intresserade Hälsas Välkomna till denna trevliga resa.

Dagsprogram:

Kl 09.00 Avresa fr FV-museum, Malmslätt Linköping.
10.30. Besök på Pers Mekaniska kabinett, i Svalsjö med historiska föremål.
Fm kaffe med ost frallor och visning av utställningarna. Gårdsbutik
12.00 Fortsatt resa till Blåviks färjeläge. Överresa till Torpön.
13.00 Lunch, "dagens" på färjelägre's Restaurang, på Torpön.
14.15 Fortsatt resa till Brostorps Gård med sin osttillverkning samt sin kända ostkaketillverkning, från eget Mejeri. Gårdsbutik där du kan handla.
15.00 Em kaffe med ostkaka. Brostorps gård.
16.15 Avresa , åter mot hemorten.
18.00 ca. Åter i Linköping.

Utförlig information liksom anmälningsblankett fanns i Malmenblad 2-2022 liksom under Planerade resor på Webbsidan.

Har du inte den kvar kan du kontakta:

S-O Carlsson

013-152323 0705-112323

stigolov.carlsson@bredband.net

Pris: Medlem = 600:-

Ej medl = 740:-

INGÅR: Bussresa, fm.kaffe med ostfralla, entre, dagens lunch, em kaffe med ostkaka.

**VÄLKOMNA MED ANMÄLAN
senast 15 maj 2023**

/S-O Carlsson

***Inbjudan till
Besök på Flygvapenmuseum /
Magasinshangaren
Torsdagen den 14 September 2023.***

Medlemmar i F:3s Kamratförening Hälsas Välkomna till detta unika tillfälle att få möjligheten att se dessa 30-tal flygfarkoster som finns bevarade i Magasinshangaren. Guide lotsar oss genom samlingarna. Efter besöket är det kaffe med kaka, ca 14.30 i nyrenoverade Flygets Hus.

Samling Kl 13.00 Vid Magasinshangaren

Vägbeskrivning:

Passera Hkpfly Vakt 1, → Länergatan, till avsmalnande korsning, sväng höger → Lagerlundavägen, → följ den till grönområde (åkermark), tag till höger, passera 70 → fortsatt rakt fram till grind → Röd stor byggnad till vänster i området, Gott om P-platser.

Flygets Hus har begränsat med P-platser, i korsningen vid trafikljus → Länergatan → fortsatt rakt fram till höger till gamla By 28 grusplan P. Vi har tillstånd att parkera där .

F3 Kamratförening Inbjuder utan kostnad till denna aktivitet.

Anmälan till:

S-O Carlsson: med namn på deltagare samt tfn / alt E-post.

E-post: stigolov.carlsson@bredband.net

Post: Aftongatan 92 58953 Linköping.

**Ev. övriga frågor: Ring S-O
013-152323 0705-112323**

**Anmälan tillhanda senast
Fredagen den 1 September 2023**

Välkommen med din anmälan

Kommande aktiviteter

Välkommen till höstens torsdagsträff
med ärtor och punsch
Flygets Hus
Torsdagen den 12 oktober 2023 kl 18.00
Anmälan senast torsdagen den 5 oktober

Välkommen till Lillejul
Flygets Hus
Fredagen den 8 december 2023 kl 17.30

Mer info i Malmenblad 2-2023 samt via Webb och E-post

Anmälan till alla träffarna görs till någon av nedanstående:

Ingvar Jäderlind	072-323 21 29	ingvarjd@gmail.com
Ronny Perfect	070-681 41 85	ronny.perfect@telia.com
H B Karlsson	013-29 98 25	karlssonhb@gmail.com

Blåsippan ute i backarna stå....

Bad t ex

Foto:
Sture
Axelsson

Vandring bland ungdjur på Östgötaleden

Bålgeting

Lillejul 2022

Flygets Hus i vinterskrud välkomnar

Den 9 december var det då äntligen dags för Lillejul i Flygets Hus. Tre år sen sist på grund av den envisa Covidpandemin.

52 medlemmar hade hörsammat inbjudan och redan strax efter kl 15.00 kom den förste glöggsgugne. Bernt var väl förberedd så ingen behövde förbli törstig.

Baren öppen

Styrelsens resp damer är duktiga på att vika servetter, dekorera bord och duka. S-O och Katarina har hand om dukarna men de satt i bilkö så det dröjde en stund innan de fick sätta igång.

Dukat och klart

När allt är på plats passar tjejmaffian på att ta igen sig med glögg och skvaller.

I väntan på gästerna passar gubbdito på att i köket titta på VM-fotboll i HB:s padda. Han förklarar fotbollens finesser om någon inte råkar begripa.

Gästerna börjar så sakta anlända, betala sin mat och ev dryck med Swish. Även den äldre generationen börjar vänja sig vid nymodigheterna, även om många fortfarande föredrar riktiga pengar.

Lite glögg och en öl före maten sitter bra.

Som vanligt är det Anita och Hans Mårtensson som organiserat maten från restaurang Husman, vår hovleverantör av julbord sedan flera år.

Julbordets läckerheter serverade

Trots nummerade bord och lottdragning om turordningen blev det (som vanligt) halvt kaos innan alla fått plocka till sig mat. Allt ordnade upp sig och alla lät sig väl smaka.

Nu har det blivit ordning i leden. Skam annars med så många gamla militärer....

Tummen upp från Oscar måste betyda att maten är OK.

Och så var årets Lillejul till ända. Återstår att duka av, packa ihop och återställa Flygets Hus.

Avdukat!

Janne konstaterar "Bar closed – spriten slut" och Bernt har stängt kassalådan.

Nu återstår det tråkiga - att diska. Där lägger HB och Leif ner ett fantastiskt arbete och då många vill hjälpa till uppstår (som alltid) ett organiserat kaos i köket innan allt är diskat och inställt och alla matrester tagits om hand i "doggy bags" och soppåsar.

Jan Björkman framförde gästernas tack för ett uppskattat julbord. Stort TACK till alla som hjälpte till.

Kökets organiserade avlutningskaos

Text o bild Sture Axelsson

Ärtmiddag våren 2023

Den 16 februari samlades 36 medlemmar för att avnjuta vårens ärtmiddag.

Dagen till ära hade en representant för Helikopterflottiljen på Malmen inbjudits för att informera om verksamheten.

Flottiljen ställde upp med det bästa de hade, nämligen överste Mats Antonson, chef för Hkpflj och tillika chef för Östgöta Garnison. Han höll en omfattande och intressant information om Försvarsmakten i allmänhet och om Helikopterflottiljen i synnerhet. Inom försvarsmakten finns i dag stora utmaningar med tanke på det rådande läget i omvärlden och då främst kriget i Ukraina men även beslutet att gå med i NATO.

Han redogjorde för Hkpflj roll i Försvarsmakten och vilka tjänster de utför och hur man tror att framtiden ser ut.

En av de stora utmaningarna är personalförsörjningen, både vad gäller flygande personal och tekniker. För Hkpflj del kommer både Hkp14 och Hkp15 att fasas ut under de närmaste åren och ersättas med nya helikoptrar. Andelen värnpliktiga kommer att utökas markant under åren som kommer allteftersom man hinner bygga upp kapacitet för att utbilda dem.

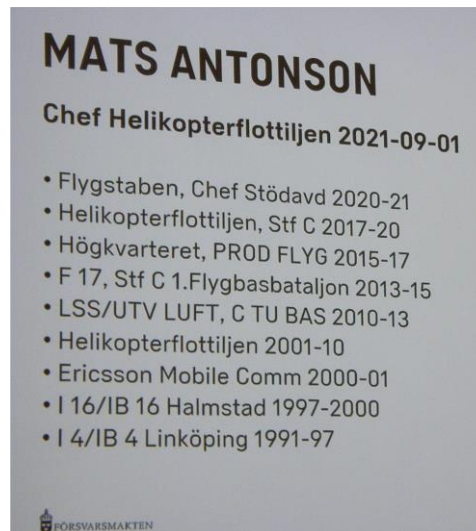
Informationen, ca 45 minuter, avslutades med ett antal frågor då det i publiken ju fanns många välinitierade medlemmar.

Därefter kastade vi oss över ärtsoppa, punsch, pannkakor och kaffe. Maten var som vanligt bra och välorganiserad genom Hans Mårtenssons försorg. För första gången i ärtmiddagarnas historia blev det pannkakor över !!

Text o bild /Sture Axelsson

Mats Antonson

Överstens CV

Förnsnack

Eftersnack med översten.

Information från Helikopterflottiljen.

Flera års förberedelser kulminerar nu, i försvarsmaktövning Aurora 23. Den största övningen på mer än 30 år och den första försvarsmaktsövningen sedan 2017. Hela kedjan testas, Helikopterflottiljen är ett av förbanden som nu testar mobilisering av värnpliktiga och för första gången sändes mobiliseringsbesked över Sveriges Radio P4.

Så gott som samtliga förband i Försvarsmakten i en gemensam satsning, ihop med stöd från ett femtontal länder och många olika myndigheter. De båda sista ingick redan 2017 men är nu med i större skala. Att inkludera totalförsvarsväret i militära övningar blir allt viktigare.

Redan för två år sedan delades krigsförbandet Helikopterflottiljen upp i fem olika krigsförband, som leds direkt från Flygstaben. De fyra helikopterskvadronerna samt 3:e Flygflottiljen som består av 4:e basenheten, flottiljstabs, logistikenhet och försvarshälsan Malmen. Som vanligt lämnar de flygande enheter som i vanliga fall huserar på Malmen sin hemmabas för att öva från andra platser.

Den här gången lämnar också staben Malmen för att omgruppera på Bråvalla där Försvarsmakten har kvar ungefär halva ytan som en gång var en flygflottilj. Helikoptrar kan fortfarande använda Bråvalla men det kommer inte att flygas därifrån under Aurora. Basenheten, som är vana vid att gruppera i terräng följde med och lämnade ett ledningslag för att hålla Malmen öppen för flygande enheter som i normala fall inte landar där.

Ater fylls Bråvalla av flygvapenpersonal, nu från tredje flygflottiljen.

Foto: Lasse Jansson

Tredje flygflottiljen ska kunna betjäna tre baser samtidigt samt ansvara för en fjärde där ett an-nat flygförband huserar.

Foto: Marie Karlsson

3:e Flygflottiljen utsågs till basprioriterad under Aurora 23 vilket förutom Malmen och Bråvalla innebär två civila flygplatser, Kungsängen i Norrköping och Skavsta i Nyköping. Civila flygplatser används allt mer under luftförsvarsövningar de senaste åren. Det innebär också mer jobb för Hemvärnet som är med och skyddar och bevakar de olika baserna.

Civilsamhället testas under Aurora, till exempel när ett stort antal civila också skadas under ett fientligt anfall.

Foto: Rickard Törnhjelm.

Knappt hinner motorerna svalna innan det är dags för årets andra stora händelse. Försvarsmaktens flygdag på Malmen lördagen 26 augusti. Parkeringarna öppnar redan 0600 men förhoppningsvis kommer linköpingsborna att cykla, parkera vid Flygvapenmuseum, eller åka buss, som stannar nära museet. Direktbussar går från järnvägsstationen till Malmen. Flyguppvisningarna startar 0800 och det blir ett program som

går på förmiddagen för att sedan repriseras efter lunch och avslutas 1600. Markutställningarna stänger 1800 och förhoppningsvis är parkeringarna tömda till 2000. Stor vikt har lagts vid parkeringar och matförsäljning, de områden som brukar förorsaka köer. I sig inte konstigt vid ett arrangemang som beräknas dra 100 000 åskådare.

Till sist. Vi ser också fram mot nyinvigningen av Flygvapenmuseum, ska bli spännande att se deras nya utställningar. Det blir en ceremoni för inbjudna gäster 16 juni, samma dag som Helikopterflottiljens värnpliktiga har avslutningsceremoni på Malmen, och allmänheten släpps in på museet dagen efter.

/Lasse Jansson

Försvarsmaktens flygdag 2023

En dag som erbjuder upplevelser och kunskap om flygvapnet och övriga delar ur Försvarsmakten. 2023 års flygdag arrangeras lördagen 26 augusti på Helikopterflottiljen i Linköping.

Flygdagen innehåller uppvisningar både i luften och på marken, utställningar och personliga möten med medarbetare. Under dagen kan du testa spännande aktiveringar. Du kommer också att få se andra delar av Försvarsmakten och Totalförsvaret.

Det kommer att finnas möjlighet att köpa mat och dryck. Bussar till flygdagen går från Linköpings ->centrum och centralstationen.

- Flygdagen har fri entré.
- Grindarna öppnar klockan 06.00 och programmet startar klockan 07.30.

Välkommen till en heldag med Försvarsmakten där du kan lära dig mer om arbetet med att försvara Sverige.

Flygprogram

Flygprogrammet kommer att genomföras under två i stort sett identiska flygpass, förmiddag respektive eftermiddag. Du som besökare kan välja om du vill se allt två gånger eller om du nöjer dig med ett lite kortare besök utan att för den skulle missa något.

I luften kommer vi bland annat att få se dagens JAS 39 Gripen C/D och morgondagens JAS 39 Gripen E. Tp84 Hercules, helikopter 15 och 16, skolflygplanen SK60 och nya SK40, Hawk och NH90 från Finska Flygvapnet, historiska flygplan

Gripas som startar från Malmen är inte ovanligt men under Aurora 23 kommer de från en stridsflygdivision som ombaserat.

Foto: Lasse Jansson

som Spitfire, Mustang, Flygande Tunnan, Lansen, Draken, Viggen och Saab Safir. Det senare i form av uppvisningsgruppen Team 50. Även historiska helikopter 4 planerar att göra ett framträdande på Flygdagen 23.

Ytterligare flygplan kommer att läggas till i programmet vartefter de blir klara. Ett detaljerat program och i vilken ordning de olika deltagarna flyger kommer under sommaren.

Hkp 16 Foto: Christian Lövgren/Försvarsmakten

Ovanstående text är hämtad från Försvarsmaktens webbsida och ytterligare information om flygdagen finns på www.forsvarsmakten.se ->Aktuellt -> Flygdagen 2023

/Sture Axelsson

Nytt skolflygplan, SK40, i Flygvapnet.

Under en ceremoni på Malmen den 3 april 2023 tog flygvapenchefen emot det nya skolflygplanet SK 40.

Överlämnande av loggboken

Från vänster i bild: André Hiebler CEO Grob Aircraft, Lars Helmrich verksamhetsområdeschef Flyg FMV, Flygvapenchef Jonas Wikman, Anna Siverstig chef Luftstridsskolan.

Foto: Louise Levin/Försvarmakten

-Det nära samarbetet mellan Flygvapnet, FMV och tillverkaren Grob Aircraft gör att vi nu, tre år efter regeringsbeslutet om anskaffning, kan välkomna ett nytt skolflyg för den grundläggande flygutbildningen av våra piloter. Det här innebär att vi nu tar steget in i det nya militära flygutbildningsystemet. Med SK 40 på plats här så får vi ett modernt och tillförlitligt flygplan med hög tillgänglighet. Det säkerställer den grundläggande flygutbildningen och kommer ge operativ effekt på längre sikt, säger flygvapenchefen Jonas Wikman.

SK 40 är ett tvåsitsigt turboprop-flygplan med autopilot, ett så kallat Basic Trainer Aircraft. Föregångaren SK 60 har varit i aktiv tjänst i Flygvapnet sedan 1967.

Flygskolan är en del av Luftstridsskolan och utbildar stridspiloter, helikopterpiloter och transportpiloter till hela Flygvapnet.

-Till alla er som har arbetat hårt med införandet av SK 40 vill jag säga ett varmt tack och utvecklingen av den nya flygutbildningen är redan påbörjad. Det är inspirerande med ett nytt flygplan och det kommer att ge våra elever den grundläggande flygkompetens som krävs för att de ska kunna fortsätta sin utbildning på vägen mot att bli stridspilot, säger Anna Siverstig, chef på Luftstridsskolan.

Under en ceremoni i Linköping tog flygvapenchefen emot det nya skolflygplanet SK 40. Planet kommer användas för att grundutbilda

stridspilotelever på Flygskolan. Försvarets materiel-verk överlämnade de tre första av totalt tio beställda skolflygplan av typen GROB G120TP. Personal från Flygskolan, införandegruppen, har redan avslutat typinflygningen på SK 40. Inflygningen har genomförts i anslutning till tillverkaren GROB:s fabrik i Mindelheim, Tyskland. Under hösten kommer resterande flyglärare att genomföra inflygningen på SK 40.

– Flygplanet är modernt och lättflyget. Flygskolan utvecklar just nu en ny utbildningsplan för SK40, för att ge eleverna bästa möjliga start på sin flygarkarriär och bästa möjliga förutsättningar för kommande utbildningssteg, säger Per Klementsson, som är ställföreträdande chef på Flygskolan.

Förutom flygplanen anskaffas även en ny simulator samt ett datorbaserat utbildningshjälpmedel för teori (CBT). Det senare kan till del ersätta, men framförallt utveckla traditionell klassrumsundervisning.

– Med moderna utbildningshjälpmedel kommer vi att kunna möta elevernas behov och önskemål om tids- och situationsanpassad utbildning. Jag tror att detta kommer att främja utbildningen som helhet, säger Per Klementsson.

Simulator.

De första stridspiloteleverna som utbildas på SK 40 börjar i augusti nästa år. Avvecklingen av SK 60 innebär också att den nuvarande flygutbildningen görs om och från januari 2024 kommer delar av utbildningen att genomföras i Italien. Stridspilotelever kommer då att utbildas på Galatina flygbas utanför Lecce samt Decimomannu flygbas på Sardinien. Utbildningen genomförs av italienska flygvapnet med stöd av svenska flyglärare.

Du kan läsa mer om SK 40 på Flygvapenbloggen.

Text: Therese Åkerstedt, Flygvapnet

Historien upprepar sig

I samband med att Försvarsmakten beställt 2 st spanings och ledningsflygplan typ Global Eye S106 för leverans 2027, har frågan om placeringen av Specialflyget återigen aktualiserats. Ska det stanna kvar på Malmen eller flyttas? Det står, som förra gången på 1990-talet, mellan Malmen och F16 i Uppsala (och kanske F7 Såtenäs..)

S 106 är en efterföljare till de två S 100B Argus som började användas 1997 GlobalEye består i huvudsak av det 10 meter långa radarsystemet Erieye Extended Range vars antenn är monterad ovanpå flygplanskroppen på det kanadensiska flygplanet Bombardier Global 6000. Radarsystemet har en räckvidd på mer än 550 km och kan upptäcka mycket små farkoster (t ex vatten-skoter), kryssningsmissiler och de nya ryska stealth-stridsflygplanen.

Det kan skicka data till enheter inom Flygvapnet, Marinen och Armén och klarar av att genomföra såväl luft- som sjö- och markövervakning

Flygplanet har extremt lång räckvidd och uthållighet än tidigare system. (>11 timmar i luften, men enl Bombardier ca 16 tim för Global 6000).

Det har hög prestanda med den senaste teknologin i cockpit och komfortabel arbetsmiljö för alla besättningsmedlemmar.

Det som bl a gör att man börjat diskutera placeringen är att befintliga hangarer inte är tillräckligt stora utan kräver ut- eller nybyggnad. Gäller både Malmen och F16.

En utredning har tillsatts för att ta fram argument för den lämpligaste placeringen ur olika aspekter. Dels militärstrategiskt och dels personal- och underhållsmässigt. Utredningen skulle ha varit klar nu i vår men har fått direktiv att utreda vissa oklara punkter vidare.

Placeringen har också varit uppe till debatt i riksdagen där Johan Andersson (S), representande Östergötland, ställt frågor till försvarsminister Pål Jonson och även påpekat vikten av att Specialflyget blir kvar i Linköping. Framför allt därför att kompetensen redan finns där, närheten till Saab, som bygger GlobalEye, och till FMV.

Återstår alltså att se vad som händer. Vi håller tummarna för placering på Malmen.

/ Sture Axelsson

Foto: © Saab AB / Per Kustvik

Foto: © Saab AB / Stefan Kalm

Kommandoplatsbil, Kpl-bil

Min enträgna begäran om material till tidningen gav resultat.

Gillis Sjöo hörde av sig och sa att han kanske hade något.

En Kpl-bil har under ett antal år restaurerats av ett gäng volontärer i FVM:s regi. Bilen

står nu i museets magasin i väntan på en bättre plats. Jag träffade Gillis och några av hans renoveringskompisar i magasinet under våren och fick en genomgång av det fantastiska arbete de ideellt lägger ner på att återställa gammal utrustning i presentabelt skick. Texten och bilderna nedan är hämtad från **Försvarets Historiska Telesamlingar** och återgiven med tillstånd av Anders Gustafsson

/Red

Gillis Sjöo

Kpl-bil

Under början av 50-talet uppstod ett behov av att på ett bättre sätt kunna utföra flygtrafikledning vid krigsflygplatserna än från de då nyttjade Tmr-IX bilarna.

Vid flottilflygplatserna hade speciella kommandocentraler (KC) uppförts på kanslibygnadernas tak från vilka flygtrafikledning utfördes. (Dessa kom senare att benämnas TWR).

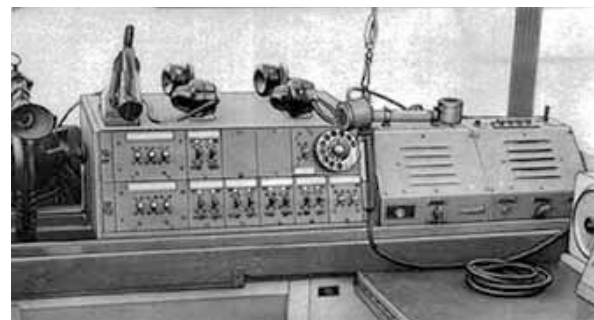
Behovet vid krigsflygfälten var stort och det väckte stor irritation att det inte hade gått att lösa.

Sven-Evert Sörelius då anställd vid KFF radio-byrå berättar:

"Jag var på en föredragning hos General Bengt Nordenskiöld som under mötet visade mycket stor irritation över att flygtrafikledningen vid krigsflygplatserna, efter en mycket lång tids utredande, ännu inte kunnat lösas. Jag informerade om att jag i mekano byggt en modell som skulle kunna lösa behovet. Nordenskiöld beordrade mig att omgående gå och hämta modellen. Jag hämtade modellen och redogjorde för hur jag tänkt mig den tekniska lösningen och den operativa funktionen. Vid sittande bord säger Nordenskiöld "Så här ska det vara, verkställ". Ett antal Tmr-IX bussar hade friställts med anledning av att radioutrustningarna tagits ut för fasta installationer. Bussarna var lämpliga att installera radio, telefon och pejl i och mitt förslag hade en glaskupa på taket för att ge en trafikledare fri sikt runt horisonten."

Ett underlag utarbetades helt enligt S-E Sörelius förslag och utprovning startar under 1954 varefter en modell beställs av CVA den 10 maj 1955. Den 7 februari offererar CVA mtrl och installation av kommunikations- och navigationsutrustning i en prototyp och nio st serievagnar till en total summa av 90 000 kr. Som leveranstid anges att prototypen redan är levererad, två fordon är klara och att resterande beräknas att levereras med en KPL var tredje vecka. Beställning läggs den 7 mars 1956.

Kpl-bilen är uppbyggd i en modifierad Tmr IX-bil och innehåller telefon-, radio-, pejl- och trafikledarutrustning. Kraftförsörjningen sker i första hand från nätet och i andra hand från ett kraftaggregat typ I3A som kan anslutas till bilen och ständigt följer med denna.

TL expeditionsplats i kupolen

I Kpl-bilen finns fem expeditionsplatser vilka besätts av trafikledare (TL), biträdande trafikledare (BITR), vakthavande officer (VO), luftvärnsofficer (LV) och kartritare (KRIT).

Några av de 5 exp platserna

Telefonutrustningen är avsedd att anslutas till den ledningsslinga som finns runt vissa flygfält. Telefonförbindelse kan upprätthållas med högre centraler, med olika delar av den egna flottiljen och med allmänna telefonnätet. Dessutom finns det manöverledning för flygfältsbelysning och eventuellt trafikljus. Luför kan fås på tråd eller per radio.

Utrustningen är gjord för central- och lokalbatterisystem.

Kommunikationsradion består av fyra st Fmr V-stationer som kan betjänas från tre olika platser i kommandorummet; TL, BITR och VO. Stationerna är avsedda för dubbelsidig telefonförbindelse mellan Kpl och flygplan. Två av mottagarna kan användas som reservmottagare för markradiopejlen Fmrp 7b.

Varje station har fyra kristallstyrda frekvenser inom området 100-156 MHz. De fyra frekvenserna benämns kanal Adam, Bertil, Cesar och David

Mottagarutrustningen består av en markradiomottagare (Mrm 6b) och en rundradiomottagare (2553V) med gemensam antenn och antennförstärkare (FAT-242). Markradiomottagaren är avsedd för enkelriktad radioförbindelse mellan Lfc och Kpl om trådförbindelserna inte fungerar och rundradiomottagaren för mottagning av radioluför vid avbrott på trådluför.

Mottagarantennen är 4 m lång och består av ett vertikalt, tvådelat aluminiumrör med en diameter av 3 cm. Antennen sitter på det vänstra fästet framför kupolen på fordonets tak.

Radiopejl Fmrp-7 är avsedd för pejling från marken mot flygplan som sänder inom frekvensområdet 102,24 - 147,51 MHz. Pejlanläggningen sköts helt från fordonet. Mottagaren kan ställas in på 252 kristallstyrda frekvenser inom

frekvensområdet ovan. Pejlmottagaren är samma typ av mottagare som finns i Flygradio Fr 12.

Tekniska data

Fordonet:

Chassi Scania-Vabis typ 8116

Kaross Hägglund & Söner

Motor:

Scania-Vabis typ 1664

Radio VHF:

Frekvensområde 100-156 MHz

Kanaler 4 x 4 = 16

Kanalavstånd 180 kHz

Vågtyp A2 och A3

Modulering AM

Antenn Kvartvågs med jordplan

Mottagare Mrm-6b:

Frekvensområden 200-400 kHz

540-1160 kHz

1160-2500 kHz

2,5-5 MHz

5-10 MHz

Vågtyp: A1, A2 och A3

Rundradiomottagare 2553V:

Våglängdsområden AM 2000-690 m

588-185 m

200-67 m

52-18 m

FM 80-100 MHz

Pejl Fmrp-7:

Frekvensområde 102,24-147,42 MHz

Kanalantal 252 st

Kanalavstånd 180 kHz

Pejlnoggrannhet C:a 3 grd

Pejlmottagare Mrm 12p

Håkan Svensson, Gillis Sjö och Kenth Kindström är några av restaureringsgänget. Fikastunden är en viktig (viktigaste?) del av jobbet. Den sociala biten i detta är inte att förakta.

Foto Sture Axelsson

Kaffemusens historia.

Anita Hedman har åter bi-dragit med en historia från verkliga livet.

Denna gång i form av ett brev till en kompis 1997.

/Red

Anita Hedman

F16M, Linköping den 23 april 1997.

Hej Mai-Lis!

Här kommer den utlovade bilden på F16M's lilla kaffemus.

(Detta är naturlig storlek). Genom att Lämna sitt visitkort i Tekniska Avdelningens kaffeautomat har denna lilla varelse åstadkommit stor förödelse i vår byggnad. (På kretskortet låg musens lämningar).

Det var sista helgen i november 1996 som en av våra arbetskamrater hade ett ärende upp på sitt tjänsterum. Då han kommer in på sitt rum är hans golv fyllt med vatten. Han spårar då varifrån vattnet kommer. I lunchrummet sprutar vatten ut från kaffeautomaten och hela lunchrummets golv är överfullt med vatten. Han larmar vår beredskapsstyrka från vakten vilka kommer och hjälper till att "tömma" ut vattnet från lunchrum och kontorsrum. Även lokaler på nedre plan, elverkstad och hydraulverkstad, har blivit drabbade av vattenskador. Man bedömer att ca 3000 l vatten har pumpats ut.

Efter undersökningar i kaffeautomaten konstateras snart vem som varit på besök. Efter några dagar händer samma sak med vår kaffeautomat, men då är folk i tjänst och förödelsen stannar vid lite vatten på golvet och i besticklådorna i lunchrummet. Kaffeautomaten öppnas åter och man

konstaterar spår efter en liten mus. Strax dyker lilla musen upp och tittar sig omkring men en snabb hand med skruvmejsel i lyckas ända den lilla musens liv.

I berörda rum rev man bort samtliga golvlister samt bänkhurtsen i lunchrummet. Firman "Vått och Torrt" fick rycka ut och sätta igång sina torrluftsläktar som fick stå och gå ca 3 veckor. Vi som satt i detta elände var väl "torrisar" förut och inte blev det bättre av detta, även om det var bra för golv och väggar. Men i julveckan fick vi iordning igen och allt blev som förr.

Kaffemusén på lit de parade

Vår lilla kaffemus ligger till beskådande på ett av kontorsrummen och luften har totalt gått ur den. Inte att undra på efter allt den åstadkommit. Kostnaden för detta lilla kaffekalas; 2 st kretskort å 2000: samt fakturor från "Vått och Torrt" och byggnadsfirman 31.240:-. Övertid för beredskapsstyrkan och annan personal har ej redovisats.

Det var historien om den lilla kaffemusén.

Hjärtliga hälsningar och ha det så bra!!

Anita

Ny bok i Ikarosserien.

ÖFS har tillsammans med Linköpings Flygklubb (LFK) utgivit en ny bok i serien Ikaros med titeln "Bortom Horisonten". Anledningen är att LFK fyller 90 år 2023. Till klubbens 50-årsjubileum utgavs en bok "Mot Vidare Horisonter" som behandlade klubbens verksamhet 1933 – 1983.

Den nya boken handlar i princip om de 40 åren därefter. Den innehåller bl a hur man tvingades flytta verksamheten från ena sidan av SAAB-fältet till den andra. Även ett antal personporträtt över mer eller mindre legendariska profiler inom klubben. Tävlingsflyget får ganska stort utrymme då LFK:s flygare varit mycket framgångsrika genom åren.

Boken avslutas med en omfattande statistik över verksamheten under 90 år, liksom alla flygplan som klubben ägt.

Läs den!

Själv har jag varit aktiv flygare i klubben under de senaste 50 av de 90 åren!

/ Sture Axelsson